

Strategie, Escalatieladder en Instrumentarium

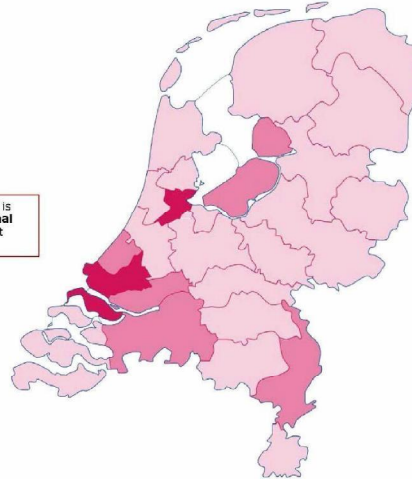
Strategie: maximaal controleren

- **Ankerpunten:**
  - overbelasting van de zorg voorkomen;
  - bescherming van kwetsbaren;
  - zicht op verspreiding van virus.
- **Doel** in de huidige **controlefase**: de **verspreiding** van het virus zoveel mogelijk **tegengaan** en **beheersen**.
- **Uitgangspunten** in de huidige fase zijn:
  - Vrijwillig waar dat kan, verplicht waar dat moet (gelijktijdig *nudgen* en handhaven);
  - Preventief waar dat kan, brandhaarden uitdoven waar dat moet;
  - Regionaal waar dat kan, landelijk waar dat moet;
  - Sturen op basis van analyse, duiding en advies.
- **Uitgangspunten maatregelen:**
  1. Het **naleven van de basisregels** (w.o. de algemene hygiënemaatregelen, thuisblijven bij klachten en de 1,5m-maatregel);
  2. Het **beperken van het aantal contactmomenten** om overdracht van het virus te voorkomen;
  3. **Bescherming van kwetsbaren** om de impact van het virus zo klein mogelijk te houden;
  4. Het beperken van **nieuwe introducties** van het virus (vanuit het buitenland).

Operationalisatie: analyse, duiding en inschaling

- Op basis van de **regionale indicatoren, analyse en duiding** wordt het "risiconiveau" van een regio bepaald (een regio wordt "**ingeschaald**").
- Overschrijding van (**regionale**) **signaalwaarden** in het Coronadashboard maakt dat er met **urgentie** naar een regio wordt gekeken en vormt het **startpunt** van gesprek tussen Rijk en regio over aanpassing van deze inschaling en het nemen van mogelijk aanvullende maatregelen.
- De **regionale en landelijke indicatoren** t.b.v. deze inschaling zijn het aantal (nieuwe) **besmettingen** en **ziekenhuisopnames en de aard, omvang en het aantal clusters**. Landelijke indicatoren zijn onder meer de R-waarde en het aantal IC-opnames;
- Vervolgens wordt ten behoeve van de inschaling hier aanvullende **contextinformatie** aan toegevoegd. Het betreft*:
  - Via *regionale duiding van de veiligheidsregio*: het beeld van de **handhaving** en **naleving** van de basisregels;
  - Via *regionale duiding van de GGD*: de mate van **zicht op het virus** (hoe succesvol zijn we in het "uittrappen" van brandhaarden?).
- De inschaling per regio wordt via **het dashboard** openbaar gemaakt, middels een **digitale overzichtskaart van Nederland**. Ook de maatregelen worden centraal ontsloten.
- De **inschaling van een regio** ondersteunt de mate waarin Rijk en Regio de **escalatieladder** kunnen aflopen en de **keuze voor maatregelen** uit de regionale en landelijke "toolbox". Hiermee worden getroffen maatregelen **voorspelbaarder en begrijpelijker**.
- De **inschaling** van een regio en welke **maatregelen** er vervolgens worden genomen is **geen automatische**, maar een **gezamenlijke weging** tussen de veiligheidsregio, de GGD, het RIVM en het Rijk waarbij de maatregelen moeten **aansluiten** bij de uitgevoerde analyse. De minister van VWS besluit uiteindelijk over de inschaling.

Departementaal vertrouwelijk

Doorontwikkeling kwantitatieve informatie t.b.v. inschaling

September

- Begin – Rioolwatermetingen (regionaal, wekelijks)
- Tweede helft – Herontwerp Coronadashboard: meer duiding en detail (landelijk)
- Tweede helft – Regionalisering op dashboard inclusief inschaling (regionaal, wekelijks)
- Tweede helft – BCO-clusters weergeven (landelijk, wekelijks)
- Tweede helft – Percentage positief geteste personen (landelijk en regionaal, dagelijks)
- Tweede helft – Signaalwaarde aantal besmettingen (a.d.h.v. ervaringen uit het buitenland) (landelijk)

Oktober

- Begin – Nalevingsmonitor (regionaal, wekelijks)
- Begin – IC-capaciteit (bedden) (dagelijks, landelijk)
- Begin – BCO-clusters weergeven (regionaal, wekelijks)

Operationalisatie: inschaling regio's

Waakzaam

- Er is sprake van een beheersbare situatie.
- Het aantal nieuwe besmettingen is laag.
- Kwetsbaren groepen dienen alert te zijn.
- Het bron-en contactonderzoek is overwegend effectief.
- Maatregelen worden voldoende nageleefd en zijn te handhaven.
- Er is voldoende regionale zorgcapaciteit beschikbaar.
- Aanvullende maatregelen zijn erop gericht om de bestaande aanpak beter te laten functioneren.

N.B. Bij inschaling hoeft **niet** van alle kenmerken sprake te zijn. Bij de inschaling wordt informatie van het dashboard en contextinformatie benut.

Zorgelijk

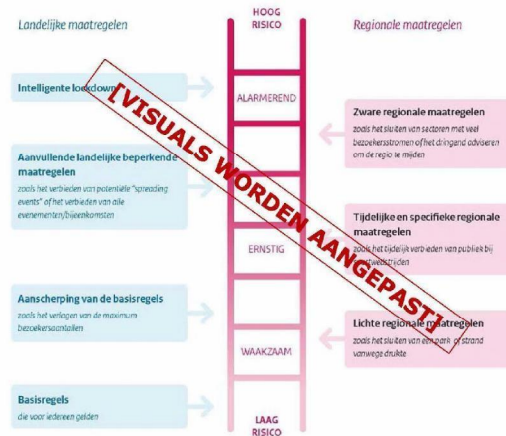
- De situatie ontwikkelt zich negatief.
- Het aantal nieuwe besmettingen neemt toe.
- Maatwerk is nodig om kwetsbaren groepen te beschermen.
- Bij voortzetting van de situatie zal het bron-en contactonderzoek onvoldoende zijn.
- Maatregelen worden onvoldoende nageleefd.
- De druk op de regionale zorgcapaciteit neemt toe.
- De bestaande aanpak moet met aanvullende maatregelen worden versterkt om de verspreiding van het virus weer onder controle te krijgen, en terug te keren naar een beheersbare situatie.

Ernstig

- Hard ingrijpen is noodzakelijk om verdere escalatie te voorkomen en terug te keren naar een beheersbare situatie (waakzaam).
- Het aantal nieuwe besmettingen neemt snel toe.
- Het bron- en contactonderzoek biedt onvoldoende inzicht in de verspreiding van het virus.
- De regionale zorgcapaciteit is onvoldoende.
- Maatregelen zijn erop gericht om (regionale) overbelasting van de zorg te voorkomen, kwetsbaren te beschermen en weer zicht op de verspreiding van het virus te krijgen.

5

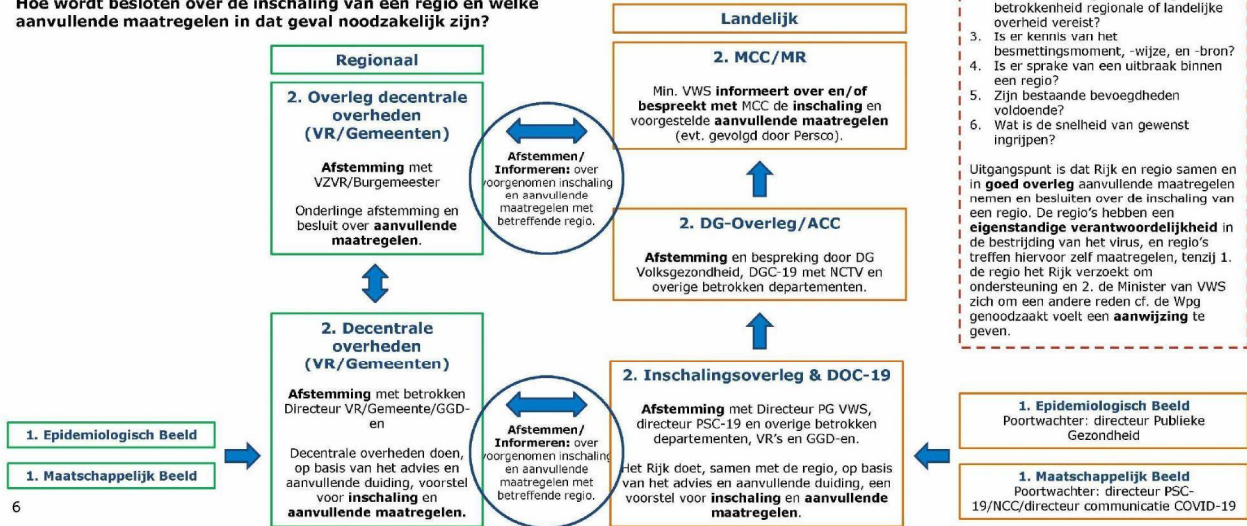
- N.B.** Overschrijding van (**regionale**) **signaalwaarden** in het Coronadashboard maakt dat er met **urgentie** naar een regio wordt gekeken en vormt het **startpunt** van gesprek tussen Rijk en regio over aanpassing van deze inschaling en het nemen van mogelijk aanvullende maatregelen.

Operationalisatie: besluitvorming

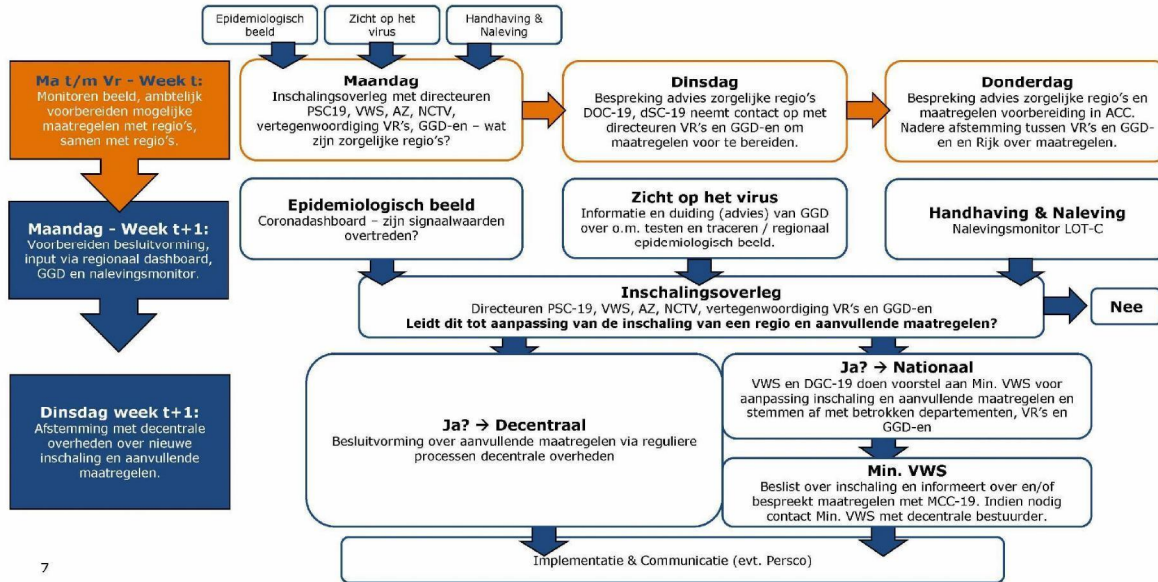
Hoe wordt besloten over de inschaling van een regio en welke aanvullende maatregelen in dat geval noodzakelijk zijn?

N.B. De cyclus kan sneller worden doorlopen indien de situatie hierom vraagt (harmonicamodel).

Operationalisatie: tweewekelijkse cyclus inschaling & maatregelen

Afwegingskader aanvullende maatregelen

Welke **overwegingen** zijn van belang bij het nemen van aanvullende maatregelen (afwegingskader MCC, d.d. 9 juni)?

Samengevat: "maatregelen moeten een zo **groot** mogelijke impact hebben op de **verspreiding van het virus**, met zo **min** mogelijk impact op de **economie en samenleving**".

Overwegingen:

1. Invloed van maatregel op de **beheersing van het virus** op basis van:
  - a. het besmettingseffect;
  - b. de verwachte naleving;
  - c. het gevaar na besmetting;
  - d. het beslag op publieke ruimte;
  - e. het beslag op publieke gezondheidsbeschermingsmiddelen.
2. **Maatschappelijke impact** van een maatregel op basis van:
  - a. het welbevinden (curatieve zorgverlening, levensstijl, sociale contacten en psychische effecten);
  - b. de leefomgeving (kwaliteit van wonen, veiligheidseffecten en milieueffecten);
  - c. de sociale cohesie.
3. Impact van een maatregel op **economische indicatoren** op:
  - a. de korte termijn (werkgelegenheid, beschikbaar inkomen, ongelijkheid, armoede, faillissementen, overheidsfinanciën);
  - b. de lange termijn (werkgelegenheid, beschikbaar inkomen, ongelijkheid, armoede, faillissementen, overheidsfinanciën).

Daarnaast worden de juridische en handhavingsaspecten meegewogen.

Regionaal Instrumentarium - I Aanvullende maatregelen

N.B. Landelijke steun voor regionale maatregelen is van belang, bijvoorbeeld in de vorm van een aanwijzing (voorzien in wettelijke basis) of aanvullende landelijke communicatie.

1. Ten behoeve van de naleving van de basisregels:

- ondernemingen, zorginstellingen helpen bij de implementatie van de basisregels op locatie (bijv. door GGD, een arbeidshygiënist of deskundige infectieziektebestrijding);
- dialoog met "stakeholders" t.b.v. bewustwording en draagvlak;
- doelgroepcommunicatie (w.o. kwetsbaren en jongeren);
- crowd control-maatregelen ten behoeve van de naleving van de basisregels in de openbare ruimte;
- tijdelijk sluiten van ondernemingen bij excessen (niet naleven van de basisregels);
- inzet van extra handhavingscapaciteit;
- controleren en sanctioneren (boete) bij *non-compliant* (niet naleven van de basisregels) ondernemingen, zorginstellingen en burgers;
- tijdelijk sluiting van locaties bij constatering bronbesmetting;
- steekproefsgewijze controle van de quarantaineverplichting;
- instellen van een lokaal alcoholverbod;
- vergunningsplicht introduceren voor (grootschalige) evenementen/bijeenkomsten.

N.B. Maatregelen binnen de **blauwe bracket** zijn veelal generieke maatregelen, maatregelen met een grote impact of maatregelen met een bovenregionale uitstralingen. Om die reden worden deze maatregelen na afstemming tussen Rijk en regio genomen - of nadat het Rijk is geïnformeerd - en worden desbetreffende departementen hierbij betrokken.

2. Ter beperking van het aantal contactmomenten:

- lokaal implementeren van de basisregels in de openbare ruimte;
- oproep tot aanbieden deelname online alternatieven voor diensten, activiteiten en evenementen (bijv. gemeentelijke diensten of introductiebijeenkomsten);
- tijdelijk verbod op groepsvorming (maximum aantal is schaalbaar, bijv. 10);
- tijdelijk sluiten van parken en stranden;
- verbieden van een grootschalige concert in de binnenruimte;
- dringend advies tot het (verder) beperken van thuisbezoek en thuisfeesten tot een maximum aantal personen;
- verbieden van publiek bij sportwedstrijden;
- verbieden van potentiële "*spreading events*";
- vervroegde sluiting van bijv. horeca en nachtwinkels;
- verbieden van alle grootschalige evenementen/bijeenkomsten in de buitenruimte;
- beperken van het maximum aantal personen per ruimte binnen;
- beperken van het maximum aantal personen per activiteiten buiten;
- (gericht) verkleinen logiescapaciteit;
- (breed) sluiten van drukke toeristische locaties/attracties;
- lokaal sluiten van sectoren met veel bezoekersstromen (bijv. horeca, attracties, musea, theaters);
- dringend advies om de regio te mijden;
- beperken van verkeersstromen (auto);
- beperken van fysiek onderwijs;
- dringend advies om zoveel mogelijk thuis te blijven.

Departementaal vertrouwelijk

Regionaal Instrumentarium – II

Aanvullende maatregelen

N.B. Landelijke steun voor regionale maatregelen is van belang, bijvoorbeeld in de vorm van een aanwijzing (voorzien in wettelijke basis) of aanvullende landelijke communicatie.

3. Ten behoeve van het **bescherming van kwetsbaren**:

- kwetsbare personen adviseren drukke plekken en het openbaar vervoer te mijden;
- aanbieden online alternatieven voor diensten, activiteiten en evenementen;
- introduceren van winkeltijden voor kwetsbare doelgroepen;
- verbeteren van toegang tot testmogelijkheden voor kwetsbaren;
- adviseren om thuisbezoek verder te beperken;
- adviseren om noodopvang voor kinderen in zeer kwetsbare situaties te organiseren;
- uitbreiden van triage(checkgesprek) en registratie bij bezoek van verpleeghuizen en jeugdinstituten;
- adviseren om dagbestedingsgroepen te verkleinen;
- beperken van bezoek in zorginstellingen bijvoorbeeld instellen van "social bubble" voor bewoners tot aan beperken tot 1 of 2 personen (op basis van lokale situatie/maatwerk);

4. Ten behoeve van het beperken van **nieuwe introductie** van het virus:

- preventieve maatregelen gericht op seizoenarbeiders of andere hoog risicosectoren;
- preventieve maatregelen gericht op toeristen;
- ontmoediging aan de grens (bijv. regio Antwerpen)
- publiek oproepen om een regio alleen voor noodzakelijke bezoeken in te reizen;
- verbieden van toegang tot stad of regio voor buitenlandse vervoersmiddelen.

N.B. Maatregelen binnen de **blauwe bracket** zijn veelal generieke maatregelen, maatregelen met een grote impact of maatregelen met een bovenregionale uitstralingen. Om die reden worden deze maatregelen na afstemming tussen Rijk en regio genomen - of nadat het Rijk is geïnformeerd - en worden desbetreffende departementen hierbij betrokken.

Departementaal vertrouwelijk

N.B. Maatregelen worden afgestemd tussen Rijk en regio en worden met betrokkenheid van desbetreffende departementen genomen.

Landelijk Instrumentarium Aanvullende maatregelen

1. Ten behoeve van de **naleving van de basisregels**:
  - sluiting (herstelperiode) opleggen van max. 14 dagen bij constatering van bronbesmetting door GGD bij recreatieve instellingen (bijv. horeca, pretparken, enz.) op;
  - werkgevers en ondernemers aanspreken op hun verantwoordelijkheden;
  - implementatie van de basisregels en algemene hygiënemaatregelen op locatie;
  - sluiting van discotheken en nachtclubs (dansgelegenheden);
  - verbod op het in groepsverband geforceerd verheffen van de stem;
  - introduceren van reserverings-, triage- en placeringsverplichting.
2. Ter **beperking van het aantal contactmomenten**:
  - adviseren om zoveel mogelijk thuis te werken;
  - adviseren om drukte te vermijden;
  - adviseren om thuisbezoek te beperken tot maximaal 6 personen naast het eigen huishouden (excl. kinderen tot 13 jaar);
  - verbieden van potentiële "spreading events";
  - beperken van het maximum aantal personen per ruimte binnen (bijv. naar 30 of 100);
  - verlagen van het maximum aantal personen per activiteiten buiten;
  - (volledig) verbod op groepsvorming;
  - verbieden van alle concerten in binnenruimtes;
  - verbieden van alle evenementen/bijeenkomsten in de buitenruimte;
  - sluiten van sectoren met veel bezoekersstromen (bijv. horeca, attracties, musea, theaters);
  - ontraden of stoppen van openbaar vervoer;
  - beperken van de (regionale) mobiliteit;
3. Ten behoeve van het **bescherming van kwetsbaren**:
  - beperken van fysiek onderwijs;
  - dringend advies om zoveel mogelijk thuis te blijven.
  - kwetsbare personen adviseren drukke plekken en het openbaar vervoer te mijden
  - introduceren van winkeltijden voor kwetsbare doelgroepen;
  - verbeteren van toegang tot testmogelijkheden voor kwetsbaren;
  - adviseren om thuisbezoek verder te beperken;
  - adviseren om het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen voor zorgmedewerkers te intensiveren;
  - beperken van bezoek in zorginstellingen bijvoorbeeld instellen van "social bubble" voor bewoners tot aan beperken tot 1 of 2 personen (op basis van lokale situatie/maatwerk).
4. Ten behoeve van het beperken van **nieuwe introductie** van het virus:
  - preventieve maatregelen gericht op seizoenarbeiders of andere hoog risicosectoren;
  - introductie van een quarantaineverplichting voor reizigers uit oranje en rode gebieden;
  - ontmoediging aan de grens (bijv. regio Antwerpen);
  - gezondheidsverklaring eisen van inreizende toeristen;
  - oproepen om alleen voor essentiële reizen naar Nederland te komen;
  - inreisverbod voor niet noodzakelijke reizen;
  - het verbieden van bezoek in verpleeghuizen;
  - sluiten van grenzen voor grensverkeer.